НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 2339/1 од 1.10.2014. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор **доцента за ужу научну област Скандинавистика, предмет Нордијска филологија**. Након увида у конкурсни материлај, част нам је да Већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс, објављен у листу *Послови* бр. 591 од 15.10.2014. године, за звање и радно место доцента за ужу научну област Скандинавистика, предмет Нордијска филологија, пријавио се један кандидат – **др Софија Биланџија**, виши лектор за Савремени норвешки језик на Групи за скандинавске језике и књижевност Катедре за германистику Филолошког факултета у Београду.

Софија Биланџија је уз пријаву на конкурс приложила биографију, библиографију, фотокопију уверења о одбрањеној докторској дисертацији и форокопије радова.

Биографија

Софија Биланџија је рођена 11.10.1975. у Београду где је завршила основну и средњу школу. Студије скандинавских језика и књижевности на Групи за скандинавске језике и књижевност Катедре за германистику Филолошког факултета у Београду завршила је 1999. године с просечном оценом 9,22 чиме је стекла звање дипломираног филолога скандинавских језика и књижевности. Постдипломске студије на Филолошком

факултету у Београду, смер Наука о језику, завршила је с просечном оценом 10,00 и одбранивши магистарски рад под називом *Синонимија и семантичка еквиваленција глагола кретања у српско-норвешком речнику* 2005. године стекла звање магистра филолошких наука. Докторску дисертацију под називом *Семантика каузативних конструкција у норвешком и српском језику* (Комисија за преглед, оцену и одбрану наведене докторске дисертације: др Зорица Ковачевић, доцент (ментор), др Рајна Драгићевић, редовни професор, др Весна Половина, редовни професор, др Зорка Кашић, редовни професор) кандидаткиња је одбранила на Филолошком факултету у Београду 18.7.2014. године, чиме је стекла академско звање доктора филолошких наука.

Током додипломских, мастер студија и у периоду истраживачког рада и прикупљања грађе за израду докторске дисертације, кандидаткиња је више пута боравила у иностранству: за време додипломских студија је два пута боравила у Норвешкој, наиме 1995. године у тронедељној летњој школи у Бергену и током 1996/97. године на једногодишњем курсу норвешког и норвешке књижевности на Универзитету у Ослу. У току постдипломских студија неколико пута је боравила у Ослу као стипендиста, и као постдипломац и као наставник норвешког језика: 2000. године на Универзитету у Ослу (тромесечни курс лексикографије на Катедри за лингвистику и нордистику), 2001. на летњем течају за наставнике норвешког језика и 2003. на Високој школи у Ослу. У неколико наврата учествовала на стручним семинарима за преводиоце са скандинавских језика: на Готланду (Шведска) 2004, у Лилехамеру (Норвешка) 2007. и на NORLA-семинару (Норвешка) 2009. године. Више пута је учествовала и на семинарима и конференцијама за наставнике норвешког језика: Будимпешта 2001, Краков 2004, Dømmesmoen (Универзитет у Агдеру) 2006, Вилњус 2011.

Од 2000. године др Софија Биланџија је запослена на Филолошком факултету у Београду, Група за скандинавске језике и књижевности, прво као асистент-приправник, од 2005. на радном месту асистента (реизабрана 2009.), те као виши лектор од децембра 2012. У досадашњем ангажману да Групи за скандинавске језике Катедре за германистику Филолошког факултета у Београду држала је вежбе на предметима *Скандинавски језици 2* (Творба речи), *Скандинавски језици 3* (Лексикологија) и *Скандинавски језици 4* (Лексичка

семантика) и практичну наставу савременог норвешког језика на предметима *Савремени скандинавски језици (норвешки) Г1 - Г6.*

Учешћа на научним скуповима

Др Софија Биланџија је досада учествовала на више научних скупова –

са рефератом:

- Биланџија, Софија: Семантички параметри описа глагола кретања (*Филолошка истраживања данас*, Универзитет у Београду, 26. и 27. 11. 2010.)

- Биланџија, Софија: Језик младих у Скандинавији и средства савремене комуникације (*Језик, књижевност, комуникација*, Универзитет у Нишу, 15. и 16. 4. 2011.)

- Биланџија, Софија: Нордијско језичко заједништво – (кључна) вредност или терет? (*Језик, књижевност, вредности*, Универзитет у Нишу, 27. и 28. 4. 2012.)

- Биланџија, Софија: Контрастивни метајезички инпут и усвајање каузативних конструкција у норвешком језику (*Примењена лингвистика данас - ALT4*, Универзитет у Београду, 12-14. 10. 2012.)

са рефератом у коауторству:

- Биланџија, Софија/ Наташа Ристивојевић Рајковић: Футурски вербални комплекс у норвешком језику и модалност – неки од изазова усвајања (*Међународна научна конференција* Србија између истока и запада, Универзитет у Београду, 27-29. 9. 2013.)

- Биланџија, Софија/ Зорица Ковачевић: Структурисање узрочно-последичних односа у дискурсу норвешких новинских вести (*Језик, књижевност, дискурс*, Универзитет у Нишу, 25. и 26. 4. 2014.)

- Биланџија, Софија/Јелена Костић-Томовић, Ненад Томовић: Semantic analysis of verbs of walking in Serbian and their equivalents in Germanic languages (*12th National Slavic Studies Conference*, Софијски универзитет Св. Климент Охридски, Бугарска, 9. и 10. 5. 2014.)

- Биланџија, Софија/ Ненад Томовић, Јелена Костић-Томовић: Slavic words in English, German and Norwegian (*GranaSlavic2014: 4th International Conference - Andalusian Symposia on Slavic Studies*, Универзитет у Гранади, Шпанија, 4 - 6. 6. 2014.)

Библиографија

Библиографија др Софије Биланџије обухвата укупно 8 референтних јединица (необјављен магистарски рад, необјављену докторску дисертацију и 6 чланака)

1. Биланџија, Софија (2005). Синонимија и семантичка еквиваленција глагола кретања у српско-норвешком речнику (необјављен магистарски рад). Универзитет у Београду: Филолошки факултет.

2. Биланџија, Софија (2014). *Семантика каузативних конструкција у норвешком и српском језику* (необјављена докторска дисертација). Универзитет у Београду: Филолошки факултет.

3. Биланџија, Софија (2012). Језик младих у Скандинавији и средства савремене комуникације. У: Б. Мишић Илић и В. Лопичић (ур.), *Језик, књижевност, комуникација. Зборник радова* (с. 235-246). Ниш: Универзитет у Нишу.

4. Биланџија, Софија А. (2013). Супкатегоризација вербалних каузативних конструкција у норвешком језику: аналитички каузатив. *Комуникација и култура online*, 4: 1-12.

5. Биланџија, Софија (2013). Семантички параметри описа глагола кретања. У: В. Половина и Ј. Вучо (ур.), *Савремени токови у лингвистичким истраживањима, Књига 1* (с. 423-438). Београд: Филолошки факултет.

6. Биланџија, Софија (2013). Нордијско језичко заједништво - (кључна) вредност или терет? У: Б. Мишић Илић и В. Лопичић (ур.), *Језик, књижевност, вредности - језичка истраживања. Зборник радова* (с. 473-483). Ниш: Универзитет у Нишу.

7. Биланџија, Софија А. (2014). Бенефактивни каузатив и норвешки *FÅ*-пасив. *Анали Филолошког факултета* (рад је уредништво прихватило за штампу)

8. Биланџија, Софија А. (2014). Одредба као интензификатор у норвешким номиналним сложеницама. *Анали Филолошког факултета*

Остало (пројекти и преводи)

Пројекти:

1. Редакција делова шведско-српског речника, пројекат Lexin, 2003. и 2005. – резултовало штампањем речника *Svensk-serbiskt lexikon*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling, 2005.

2. Биланџија, Софија & Ристивојевић Рајковић Наташа (2013). *Збирка тестова са пријемних испита: норвешки језик*. Београд: Филолошки факултет.

3. *Адаптација имена из данског језика*. Транскрипцијска правила у црногорскоме језику (ур. Комисија за стандардизацију црногорскога језика) – у штампи

4. *Адаптација имена из шведског језика*. Транскрипцијска правила у црногорскоме језику (ур. Комисија за стандардизацију црногорскога језика) – у штампи

Преводи

стручни преводи:

Гунар Хандал: *Студентска евалуација наставе*. Алтернативна академска образовна мрежа, Београд, 2003. (у коауторству са Мирном Стевановић и Наташом Ристивојевић Рајковић)

проза:

Даг Сулстад: *Ноћ професора Андерсена*. Плато, 2002. (у коауторству са Мирном Стевановић и Наташом Ристивојевић Рајковић)

Ерленд Лу: *Наиван. Супер*. Геопоетика, 2003. (у коауторству са Мирном Стевановић и Наташом Ристивојевић Рајковић)

Ерленд Лу: *Доплер*. Геопоетика, 2005. (у коауторству са Мирном Стевановић и Наташом Ристивојевић Рајковић)

Ћел Аскилдсен: *Ништа за ништа*; *Летњи шешир* (приповетке). Геопоетика, 2005.

Хербјерг Васму: *Ја сам Дина*. Океан, 2005.

Ерленд Лу: *Волво камиони*. Геопоетика, 2006. (у коауторству са Мирном Стевановић и Наташом Ристивојевић Рајковић)

Ханс Кристијан Андерсен: *Базар једног песника*. СКЗ, 2007. (у коауторству са Мирном Стевановић)

Ерленд Лу: *Мулеј*. Геопоетика, 2008. (у коауторству са Мирном Стевановић и Наташом Ристивојевић Рајковић)

Хербјерг Васму: *Син среће*. Океан, 2008.

драме:

Хенрик Ибзен: *Авети*. [У: Х. Ибзен: Изабране драме I]. Геопоетика, 2004.

Хенрик Ибзен: *Хеда Габлер*. [У: Х. Ибзен: Изабране драме II]. Геопоетика, 2014.

поезија:

Дуги, дуги низ. Антологија норвешке лирике за децу и младе. Змајеве дечје игре, Нови Сад, 2003. (9 песама)

На основу теме магистараске и докторске дисертације, али и осталих наведених радова, може се закључити да су у фокусу стручног и научног интересовања др Софије Биланџије истраживања у домену нордијске филологије, семантике и социолингвистике. У поменутим радовима, а нарочито у магистарској и докторској тези, указује се на неопходност континуираног истраживачког рада унутар граматичких, семантичких и типолошких контрастивних студија у посредовању између нордијских језика и нашег.

У магистарском раду *Синонимија и семантичка еквиваленција глагола кретања у српско-норвешком речнику* кандидаткиња се бави семантичком анализом парадигматских односа унутар семантичког поља глагола кретања у норвешком и српском језику, са циљем да поменуто лексичко-семантичко контрастивно истраживање може да послужи као корисна база у успостављању семантичке еквиваленције и између лексема у будућем српско-норвешком речнику. Главни део рада представља контрастивна семантичка анализа *глагола начина кретања*, будући да је претходном анализом утврђено да је параметар начина кретања најкомплекснији, и да са параметром медијума кретања чини најбитнију дијагностичку компоненту и најпогоднију основу за анализу највећег броја лексема. Кандидаткиња разматра комплексност односа између синонимије и семантичке еквиваленције, посматрајући их првенствено као паралелне појаве на интра- и интерлингвистичком плану. У наведеном магистарском раду се разматрају и основни принципи двојезичне лексикографије, са посебним освртом на типове еквиваленције, диференцијацију значења, као и појаву синонимског низа као алтернативног еквивалента.

У област нордијске филологије односно контрастивних семантичких проучавања спада и докторска дисертација *Синонимија и семантичка еквиваленција глагола кретања у српско-норвешком речнику* (2014). Наведена докторска дисертација има 279 страна и састоји се од осам целина: 1. Увод (с. 1-9), 2. Појам каузативности (с. 10-30), 3. Супкатегоризација каузативних конструкција (с. 31-70), 4. Учесници каузативне ситуације (с. 71-132), 5. Семантички типови каузативних односа (с. 133-207), 6. Семантика каузатива и декаузатива (с. 208-252), 7. Закључак (с. 253-260) и 8. Литература (с. 261-279). Рад садржи 6 табела, 1 слику и 3 дијаграма.

У уводном поглављу (поглавље 1) дефинишу се предмет, циљеви и задаци истраживања, формулише се теоријски оквир анализе и представља грађа на основу које је извршена анализа. Предмет овог истраживања су вербалне каузативне конструкције у норвешком и српском језику, са фокусом на семантику екстерне фактитивне каузације и њен однос према аналитичким каузативним конструкцијама. С обзиром на овакав приступ појму каузативности, према ком се она посматра као својеврсни конструкт, односно начин на који се у оквирима једног језика одређене ситуације категоризују и концептуализују, тежиште истраживања је на установљавању сличности и разлика у концептуализацији догађаја. Избор методолошког оквира мотивисан је управо овим приступом, те се уз основне принципе контрастивне и аналитичко-дескриптивне анализе, истраживање заснива на теорији прототипа и анализи семантичких улога, које се такође посматрају у светлу прототипског приступа. Циљеви и задаци овог истраживања су вишеструки, и обухватају (а) идентификацију спектра граматичких и лексичких средстава којима се у норвешком и српском језику може исказати семантичка категорија каузативности (уз одређење места глаголских каузативних конструкција у систему осталих средстава, те утврђивање степена њихове граматикализације/лексикализације), (б) детаљан опис семантичких карактеристика вербалних каузатива у норвешком језику, и (в) контрастивну анализу каузативности у норвешком и српском језику, и утврђивање основних праваца конвергенције и дивергенције.

Друго поглавље бави се појмовима каузативности и каузативне ситуације, при чему се наглашава потреба доследнијег разликовања сродних, али до сада у каузативистичкој литератури терминолошки недовољно разграничених термина

каузалности, каузације и каузативности. Након прелиминарних одређења каузативности као појмовно-семантичке категорије и упућивања на истраживања која осветљавају когнитивну базу каузативности, у раду се врши анализа семантичке структуре каузативности, која се доминантно дефинише путем комплексне каузативне ситуације, која се типично може моделовати или као комплексни догађај или као каузални ланац догађаја.

У трећем поглављу се врше дефинисање и систематизација каузативних конструкција у норвешком и српском језику. Под каузативном конструкцијом се подразумевају граматичка и лексичка средства којима се у анализираном пару језика може формално кодирати ова комплексна семантичка категорија, при чему их у оба језика карактерише изразита структурно-семантичка варијантност јер формална средства изражавања каузативне ситуације могу припадати различитим нивоима језичког система. Иако супкатегоризација глаголских каузативних конструкција у литератури може бити разнолика, најчешћи критеријуми поделе тичу се природе и комплексности њихове морфосинтаксичке структуре, те продуктивности. Полазећи од утемељене дистинкције између аналитичких, морфолошких и лексичких каузатива, кандидаткиња врши детаљну анализу каузативних конструкција у норвешком језику, при чему свакако треба имати на уму то да у скандинавистичкој литератури до сада није извршена детаљна и заокружена супкатегоризација вербалних каузативних конструкција.

У поглављу 4 врши се први корак у анализи семантичког садржаја каузативних конструкција, и то путем анализе учесника каузативне ситуације, при чему се утврђује да каузативна ситуација има минималну учесничку структуру од два учесника (каузатор и пацијенс/каузатор и каузант пацијентивног типа) уколико је у питању немедијативна каузација, док инстанце медијативне каузације карактерише присуство три учесника: каузатора који иницира радњу, каузанта који најчешће као какав семиагентивни учесник ефективно спроводи радњу до краја, и пацијенса чијом се променом стања окончава каузативна макроситуација. Свим улогама се приступа с позиције прототипичности, што постаје посебно актуелно с обзиром на разноликост схватања улоге каузатора у досадашњим истраживањима, те се у раду различите инстанце проузроковача посматрају као реализације прото-агенса и других инстанци агенса, које се у мањој или већој мери

удаљавају од прототипа. Ова проблематика је посебно актуелна у разматрању улоге агенса као каузатора, при чему се критеријалним обележјем каузатора мора сматрати особина иницирања радње која доводи до приметне промене стања другог учесника, те се као проузроковачи могу јавити мање прототипични агенси који су перципирани као изазивачи одређених процеса: природне силе, неживи ентитети, ситуативни и евентивни агенси, те безлични генерализовани каузатор.

На основу анализе међусобне интеракције учесника каузативне ситуације у поглављу 5 се идентификују и анализирају основни типови каузације које у норвешком језику кодирају аналитички каузативи, као и њихови еквиваленти у српском језику. Однос учесника, дефинисан доминантно путем појмова као што су иницирање радње, одговорност, контрола, посредност утицаја и тип резултата, послужио је као основа за издвајање пет главних типова каузације које изражавају норвешки аналитички каузативи са помоћним глаголима *få* (у примарном значењу ’добити’) и *gjøre* (у примарном значењу ’чинити’). То су (а) ефективна, (б) индуктивна, (в) афективна, (г) евалуативна и (д) интраперсонална каузација, свака са више подтипова. Као посебни, шести тип каузације издваја се бенефактивна каузација, у корелацији са најпродуктивнијим начином њеног изражавања у норвешком језику, конструкцијом познатом под именом *få*-пасив.

У поглављу 6 се анализира однос каузатива и припадајућег му декаузатива, односно глагола који се јавља као његов парњак, при чему се глаголске лексеме налазе у односу својеврсне глаголске метонимије јер означавају две различите перспективизације једне ситуације. Упркос томе што на континууму интерпретација декаузативи могу означавати и спонтану промену стања (типично схваћену као раст ентропије), декаузативизација представља изузетно сложен процес семантичког и прагматичког дефокусирања, при чему је за декаузативе карактеристична инкомпатибилност са учешћем прототипичног агенса (процес деагентивизације), а не са екстерном каузацијом *per se*. Декаузативни предикати могу кодирати компоненту узрока на периферији, али то мора бити мање прототипичан каузатор, најчешће ситуативног или евентивног типа (процес декаузативизације уз опционално уклањање периферног каузатора). Након прегледа формалних механизама изражавања декаузативности и семантичке анализе декаузатива, кандидаткиња укратко испитује и основне принципе повезаности семантике декаузатива и

сродних појава које се исказују полифункционалним рефлексивним маркером у оба језика, наиме, пасива и семантичког медија.

Поглавље 7 докторске дисертације износи закључке везане за испитивање семантике каузативних конструкција у норвешком и српском језику, као и перспективе даљих истраживања. Закључак је конзистентан и у складу је са теоријским основама које су послужиле за израду ове докторске дисертације, као и са спроведеном контрастивном анализом.

Рад се завршава списком референтне литературе, која укупно броји 227 библиографских јединица. Литературом су обухваћене публикације светских, скандинавских и домаћих аутора, те публикације које се односе примарно на семантику каузативности, али и типологију и граматику каузативних и сродних конструкција. Коришћена литература је актуелна и адекватно одабрана, а одређени број референци из старијег перода показује да је кандидаткиња у дефинисању и анализи проблематике на савестан начин применила изворне радове који ову проблематику обрађују.

Захваљујући свом познавању семантике, али и граматике савременог норвешког и српског језика кандидаткиња је успешно анализирала велики број разноструктурних каузативних конструкција које су у досадашњим скандинавистичким истраживањима остајале по страни, а у овој дисертацији су и први пут биле предмет контрастивног истраживања језичког пара норвешки-српски. Тако су у овом раду по први пут јасније дефинисане супкласе каузативних конструкција у норвешком језику, а кандидаткиња је, узимајући у обзир закључке релевантних истраживања која се односе на друге језике, самостално дефинисала и анализирала семантичке типове каузације специфичне за норвешки језички материјал, те потом утврдила основне линије (не)кореспондентности у односу на српски језик. Докторска дисертација мр Софије Биланџије је конзистентно, целовито и методолошки коректно дело. Кандидаткиња је у раду показала смисао за семантичку анализу, при чему је остварен јасан помак у научној зрелости у односу на семантичка истраживања извршена у магистарском раду. Резултати истраживања су презентовани јасно и прегледно, а богата референтна литература сведочи о теоријској утемељености истраживања.

Током рада на наведеној докторској дисертацији проистекло је шест референтних радова: *Језик младих у Скандинавији и средства савремене комуникације* (2012), *Супкатегоризација вербалних каузативних конструкција у норвешком језику: аналитички каузатив* (2013), *Семантички параметри описа глагола кретања* (2013), *Нордијско језичко заједништво - (кључна) вредност или терет?* (2013), *Бенефактивни каузатив и норвешки FÅ-пасив* (2014, рад у штампи по одобрењу уредништва *Анала Филолошког факултета*), *Одредба као интензификатор у норвешким номиналним сложеницама* (2014). У првом од наведених радова кандидаткиња се бави језиком СМС-порука, важним обликом стварања социјалног идентитета младих. Језик СМС-а се у раду анализира у односу на неколико типов аконвенција. Први тип представља одређивање конвенција СМС-а као посебног жанра (лексичке и граматичке карактеристике). Потом се овај жанр смешта у шире оквире конвенција условљених медијумом комуникације, посматра се однос писаног и говорног језика у хибридним формама електронских и дигиталних медија. У вези са овим анализира се жанр у оквирима конвенција језика малдих, посебно с аспекта комуникацијских стратегија. У вези с овим се кандидаткиња у раду укратко бави и језиком СМС-порука као видом креативне употребе језика, док последњи тип конвенција сагледава као опште тенденције развоја језика младих у оквирима савремене језичке ситуације у Скандинавији, као што су, на пример, однос према званичној норми и степен утицаја на језичке промене.

У другом раду, *Супкатегоризација вербалних каузативних конструкција у норвешком језику: аналитички каузатив* (2013), се указује на то да, иако је каузативистичка литература једна од обимнијих у последњих четрдесет година, овој теми није посвећено више пажње у лингвистичкој скандинавистици, како на плану формалне, тако ни на плану семантичке анализе. У раду се износи предлог могуће класификације аналитичких каузативних конструкција у савременом норвешком језику, а ове конструкције се према формалним обележјима смештају у систем каузативних конструкција уопште (морфолошки и лексички каузатив). Као аналитичке конструкције се издвајају оне у којима се две узрочно повезане каузативне микроситуације одвојено кодирају употребом помоћних каузативних глагола као предикације узрока и допуне, која се у норвешком језику типично јавља као инфинитивска синтагма, те као именска реч/синтагма или предлошка синтагма.

У трећепоменутом раду, *Семантички параметри описа глагола кретања* (2013), кандидаткиња разматра ситуацију у којој бројност и разноликост чланова семантичког поља глагола кретања веома често доводе до некохерентног описа семантичког садржаја ових лексема. У овом раду се предлаже начин хијерархизације сема нижег ранга у општије семантичке категорије које се овде називају параметрима: фигура кретања/ентитет, стаза, тло, начин и узрок, при чему се идентификују и анализирају могући начини реализације ових параметара, њихова инхерентност и случајеви лексикализације. На платформи општије категорије параметара показује се како се комбинацијом параметара начина и тла може анализирати и хијерархијски систематизовати највеће потпоље глагола кретања, у коем влада однос *тропонимије*, односно глаголске таксонимије. Овај однос обрађен је на материјалу норвешког и српског језика.

У четвртом раду, *Нордијско језичко заједништво - (кључна) вредност или терет?* (2013), се разматра тренутно стање и могућност опстанка нордијског језичког заједништва. Оно се сматра кључном вредношћу и можда јединим појавом која нордијске земље и даље држи на окупу у времену глобализације и губитка одређених језичких домена у корист енглеског језика. Засновано је на семикомуникацији, тј. могућности да становници данске, Норвешке и Шведске међусобно комуницирају на матерњим језицима, али истраживања показују да је последњих десетак година у озбиљној кризи. Рад, између осталог, испитује губитак домена у ова три језика, као и напоре које нордијски језички савети улажу како би се одређени домени повратили. У раду се испитује повратак пуристичких тенденција као показатеља лингвистичке климе и вида језичке политике у последњој деценији. Такође, кандидаткиња се у раду бави улогом матерњег/матерњих језика у времену кад говорници у односу на њих вреднују енглески као важнији и „лепши“, те да ли управо очување нордисјког језичког заједништва може бити кључно средство у овој борби.

Пети рад, *Бенефактивни каузатив и норвешки FÅ-пасив* (2014), говори о бенефактивном каузативу, који као подтип индиректне каузације подразумева минимално два учесника каузативне ситуације, каузатора који иницира радњу и каузанта који под утицајем узрочника спроводи субординирану радњу до постизања резултата. Ипак, бенефактивни каузатив се одликује неколиким специфичностима, као што су придружење

компоненте бенефактивности агентивном каузатору радње, чиме афицирани каузатор снижава своју прототипичност, те формалним неизражавањем каузанта, чиме се двоактантска структура представља као ситуација са једним узрочником. У раду се испитује корелација између семантике бенефактивне каузације и једног начина њеног формалног кодирања у норвешком језику, вербалног комплекса који је традиционално препознат под називом *få*-пасив. Један од главних циљева рада је анализа континуума бенафактивних и/или каузативних интерпретација *få*-пасива, који се у литератури сматра семантички хетерогеним.

Шестим радом, *Одредба као интензификатор у норвешким номиналним сложеницама* (2014), обухваћена је формална и семантичка анализа оних номиналних сложеница у савременом норвешком језику чија одредба има функцију интензификације значења језгра, самостално или у спрези са другим значењским компонентама. Анализира се грађа ексцерпирана из великих једнојезичних речника. Формална анализа се бави питањем да ли све типове морфолошких интензификатора треба третирати једнозначно као одредбе, или се у неким случајевима може говорити и о префиксалном карактеру интензификатора, првенствено с обзиром на могућу десемантизацију исходишног семантичког садржаја који се у том случају помера од компарације ка чистој интензификацији (лексикализација > граматикализација). Семантичка анализа покушава да обједини и заокружи досадашње покушаје семантичке супкласификације ових сложеница у скандинавистичкој литератури, полазећи првенствено од континуумске репрезентације, чиме се избегава сврставање исте одредбе у више супкласа. На основу семантичке анализе односа између одредбе и језгра издвајају се три главна подтипа (компаративни, консекутивни и квантитативни подтип) уз могућност метафоричке трансформације семантичког садржаја делова сложенице или пак сложенице као значењске целине.

Закључак

Др Софија Биланџија се у досадашњем раду потврдила као поуздана сарадница на Групи за скандинавске језике и књижевност Катедре за германистику. Њен педагошки рад је досад увек добијао изуизетно позитивне оцене од стране студената. Преданост научно-истраживачком раду резултовала је бројним стручним радовима, а приложена богата библиографија сведочи о изузетној посвећености кандидаткиње језичким областима које представљају фокус њеног научног интересовања у области нордијске филологије. Већ објављеним, као и будућим радовима кандидаткиња је умногоме допринела и надаље ће доприносити унапређењу поменуте лингвистичке дисциплине код нас.

На основу горенаведеног Комисија са задовољством предлаже Већу Филолошког факултета да **др Софију Биланџију изабере у звање доцента за ужу научну област Скандинавистика, предмет Нордијска филологија.**

Београд, 22.12.2014.

Комисија:

_____

др Зорица Ковачевић, доцент

_____

др Смиља Срдић, редовни професор

_____

др Слободан Грубачић, професор емеритус